

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 94/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lastensuojelun tilanteesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Pekka Aittakummun /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 94/2024 vp:

Miten hallitus aikoo lastensuojelulain uudistamisella tai muilla toimilla varmistaa, että edellä mainitun kaltaisia tapauksia tulisi mahdollisimman vähän,

mitä hallitus aikoo tehdä, että hyvinvointialueet voisivat paremmin noudattaa lastensuojelun asiakasmitoitusta ja

miten hallitus varmistaa, etteivät hallituksen leikkaukset hyvinvointialueilta vaaranna lastensuojelun toimintaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus uudistaa ohjelmansa mukaisesti lastensuojelulainsäädännön osana kansallista palvelureformia, joka tukee tarvittavaa muutosta hyvinvointialueilla. Palvelujen vaikuttavuuden parantaminen ja hyvinvointialueiden ohjauksen uudistaminen ovat olennainen osa kansallista kehittämistä. Palvelureformia toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa esimerkiksi palvelurakennetta kehittämällä, toimintatapoja uudistamalla sekä alueiden välistä yhteistyötä lisäämällä. Nämä kaikki ovat tärkeitä toimia laadukkaan lastensuojelun varmistamiseksi.

Lastensuojelulla on viimesijainen vastuu lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin turvaamisesta, joten sen asiakkaana olevalle lapselle on järjestettävä tarpeenmukaiset palvelut ja tukitoimet. Lastensuojelun asiakasmäärät ovat kasvaneet ja palvelut kuormittuneet, kun muu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä ei riittävästi pysty vastaamaan erityisesti paljon tukea tarvitsevien lasten ja perheiden tarpeisiin. Etenkin puuteet mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuudessa heijastuvat lastensuojeluun.

Lastensuojelun sosiaalityön lakisääteisissä mitoituksissa pysymistä haastavat paitsi suuret asiakasmäärät, myös vaikeudet saada riittävästi osaavaa henkilöstöä ja pitää kiinni työntekijöistä sekä laitoksissa että lastensuojelun sosiaalityössä. Lastensuojelun sosiaalityö on erittäin vaativaa ja henkisesti kuormittavaa työtä, joka edellyttää osaavia ja hyvinvoivia ammattilaisia. Osana

lastensuojelulainsäädännön uudistamista tullaan arvioimaan lastensuojelun ammattilaisten työnkuvia, tehtäviä ja työprosesseja, jotta heidän työaikansa saadaan kohdennettua lapsen etua parhaalla mahdollisella tavalla toteuttavaksi. Lisäksi toimivia henkilöstörakenteita sekä alan veto- ja pitovoimaa edistetään Hyvän työn ohjelmalla ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölakeja uudistamalla.

Tavoitteena on, että lapset ja perheet saavat vaikuttavaa apua ja tukea nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Tämä on paitsi inhimillisesti myös taloudellisesti järkevää, sillä nykyisellään valtaosa lastensuojelun kustannuksista kohdentuu sijaishuoltoon. Hallitusohjelman mukaan lainsäädännöllä turvataan lasten ja nuorten yhdenvertainen pääsy perustasolla lyhytpsykoterapiaan tai muihin vaikuttaviin psykososiaalisiin hoitoihin (hallituksen mallin mukainen lasten ja nuorten terapiatakuu). Lisäksi hallitus osoittaa pysyvää rahoitusta toimiin, jotka kohdentuvat vakavasti päihteidenkäytöllä, rikoksilla ja väkivallalla oireilevien nuorten auttamiseen. Lastensuojelu ei pysty koskaan yksin vastaamaan paljon tukea tarvitsevien lasten ja perheiden tarpeisiin vaan monialaista yhteistyötä ja vastuunjakoa on vahvistettava. Olennaista tässä on, että lapset saavat riittävästi tukea myös varhaiskasvatuksessa ja koulussa.

Helsingissä 2.4.2024

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso